

(foto 25)

Øster og Vester Hanherred

Skøde- og panteprotokol

11

1839 10/8 – 1843 21/10

B 32 – SP 13

2. juli 1842

Skjøde

Skjøde af 11. oktober 1832 fra Hans Rasmussen til Niels Hansen

Underskriveren Hans Rasmussen tilstaaer herved at have solgt og afhændet ligesom jeg hermed sælger afhænder og skiøder til min søn Niels Hansen, den mig ifølge skiøde af 11. oktober 1832, tinglyst 30. marts 1833, tilhørende i Sønderøxe bye, Broust sogn, Øster Han herred, Hjørring amt, beliggende halvdeel af en gaard, hvis fulde hartkorn 3 tdr 3 sk 3 a, med paastaaende bygninger og tilliggende eiendommen og med de samme rettigheder og herligheder, byrder og forpligtelser, som jeg selv har eiet hermed paa følgende vilkaar:

Kiøberen tiltræder eiendommen strax og svarer alle af samme gaaende kongelige skatter og offentlige afgifter med hvad navn nævnes, som ere eller i fremtiden vorde paabuden fra 1ste januari 1843, indtil hvilken tid jeg udreder alt saadant af det solgte; han holder bygningerne forsikrede i Landets almindelige brandkasse; holder sig den af mig med flere selveiere i Broust sogn oprettede contract om ikke at indtage indsidder fra fremmede sogne efterrettelig; samt efterlever den imellem ham og mig under dags dato oprettede aftægtscontract i enhver navnlig henseende. I kiøbet medfølger alle i bygningerne værende søm og nagelfaste dele, hele min besætning, inde og udboe paa de undtagelser nær, som nysnævnte aftægtscontract bestemmer. Den paa eiendommen paahvilende Nationalbankhæftelse er indfriet forsaavidt saadant er tilladt, men actieretten medfølger ikke i kiøbet.

Den accorderende kiøbesumma er 300 rd sølv, skriver trehundrede rigsbankdaler sølv, og da kiøbereren har berigtiget samme, saa skal fornævnte eiendommen med alt hvad dertil retteligen henhører uden undtagelse, følge og tilhøre ham, bemeldte min søn Niels Hansen og hans arvinger og indestaaer jeg ham for vanhjemmel i forhold til kiøbssummen.

Til stadfæstelse under mit navn i tvende vidners overværelse.

Sønderøxe den 6te novbr. 1842

Hans Rasmussen m.f.p. til vitterlighed A. Larsen, Søren Jensen. Til Broust sogns fattigkasse er betalt 1m hvorfor quitteres. Jacobsen. I ½ pc afgievt er der 6. januar 1843 betalt 1m 3sk. Paa herredsfogedens vegne Budstrup. Læst indfor Han herreddernes ret løverdagen d. 7. januar, hvorfor attesteres, at sælgeren ikke er eier af en bestemt deel af nogen gaards tilliggende i Sønderøxe, men at ifølge hans paaberaabte og de ældre adkomstdocumenterer, har en halvdeel eiendomsberettiget til en saadan, ei udstykket gaard.

1. Attest om at ingen kjøbecontract er oprettet i medfulgte paa anordnet stpl papir

(foto 26)

2 juli 1842

Aftægtscontract

Imellem underskrevne Hans Rasmussen, som sælger, og min søn Niels Hansen som kjøber, begge af Sønderøxe, er oprettet følgende aftægtscontract. Foruden den contante kjøbesum 300 rd sølv for hvilken min hidtil eiede halvdeel af en gaard ved skiøde af dags dato til min søn Niels Hansen er overdraget, skal han give mig og min hustru forsvarlig kost, husly, varme, klæder, pleie og opvartning i sygdom og svaghed og alt hvad vi behøver til et sorgfrit udkomme i vor alderdom, saalænge vi med ham kunne forenes at leve sammen, men fra den tid da et saadant samliv ophører skal han og efterkommende eiere af det solgte endvidere, under navn af aftægt, aarlig give mig og min nuhavende hustru Ane Marie Hansdatter, saalænge vi begge leve følgende naturalpræstationer

nemlig: 3 td. skriver tre td. rug, 3 td. skriver 3 td. byg halvt til 1. mai og halvt til 1. november, godt, sundt og velrengjort korn. Finder jeg eller min hustru at kornet ikke er antageligt, betales det strax efter den paa forfaldstiden giældende capiteltaxt. 2 td. skriver 2 td. kartofler, at levere i optagningstiden, 2 lispund flæsk, nævner to lispund flæsk i efteraarsslagtetiden; 2 siger to lispund tør fisk, 1 lispund til sct. Hansdag og 1 lispund til Mikkelsdag; 50 grønkaal og 10 hvidkaal hvert efteraar og fornøden sætteplads dertil; 2 siger to Rbdl sedler til 1. mai og 2 siger to Rbdl sedler til 1. november; 1 skp salt til 1. november velbehandlet sædeland til ½ skp hørfrøe, 2 , nævner to potter sødmælk daglig, som ifald det ei er godt og ublandet, betales os med 3, siger tre skilling potten; 6, siger sex forsvarlige bønderlæs skudtørv, gravet, skruet, røgtet, hjemkørt og paa et bequent sted, stakket, alt i rette tørvebjergningstid. Af gaardens faareflok udtager jeg 2 siger to faar, hvilke jeg vil, engang for alle, hvilke eieren føder, græsser og passer forsvarlig og lige med hans egne tillige med disses lam; men jeg holder selv de 2 faar ved lige. Eieren kjører os til og fra kirke, naar vi ønsker, og fordrer bestandig vort korn til og fra mølle. Naar vi ikke ønsker længere at boe sammen kjøber, skal denne opføre en aftægtsbolig til os paa 3 skriver 3 fag i nærheden af gaardens vaaningshus, indrettet til stue, kammer, kjøkken med mere, skorsten bageovn, kiedelgrube, fornødne vinduer, dørre med beslag og bræddeloft. Bemeldte aftægtsbolig, der skal være færdig i det seneste inden ½ aar efter at vi har forlangt det bygget, skal eieren stedse holde forsvarlig vedlige, og efter den længstlevendes død skal den tilhøre kjøber eller hans efterkommere. Til brug i vor aftægtsbolig udtager vi foruden vore klæder kister, skabe, gangklæder og linned, af indboe: 1 kakkellovn, 2 senges klæder og for øvrigt det for os nødvendige bohøve af al navnlig slags, hvilket alt skal tilhøre kjøber efter den længstlevendes død. Aftægtsydelsen tager sin begyndelse til det aars 1. mai eller 1. november, jeg og hustruen flytter ind i aftægtsboligen, og kornet samt strugene¹ leveres stedse forud for det følgende halveaar. Alle aftægtsdelene skulle leveres i gode og sunde varer og til rette forfaldstider og til fuldkommen betryggende sikkerhed for aftægtens prompte ydelse pantsætter jeg, kjøber, den mig ved skjøde af dags dato solgte halve gaard, med alt sit tilliggende, besætning, ind og udbo af navnlig slags, med prioritet næstefter 300 rd sølv og skal aftægten saaledes gaa forud for enhver anden derpaa gaaende giæld. Ved den ene aftægtsnyders død afgaaer aarlig af aftægten: 1 td. rug, 1 td. byg, ½ lispund flæsk, ½ lispund fisk 2 rbdl, ¼ skp hørfrøesædeland, samt det ene faars føde, men alt det øvrige svares uforandret og uafkortet til den længstlevendes død. I sygdomstilfælde giver kjøber eller efterkommende eiere er fornøden og forsvarlig pleie og opsyn og ved vor død en hæderlig begravelse efter egnens skik og brug, uden udgivet for vore øvrige børn. For det stemplede papiers skyld ansættes aftægten til penge saaledes:

3 td. rug a 2rd 2m 5sk som ved den den 2. februar da satte capiteltaxt er	16rd	15sk
3 td. byg a 2rd 3m 9sk ligeledes er	7rd	4m 1sk
2 td kartofler 1rd, 2lp flæsk 2rd, 2lp tørfisk 1rd 3m, kaalene 2m	4rd	5m
4rd i penge, 1skp salt 3m, ½ ? hørfrøjord 2m mølle og kirkekjørsel 1rd	5rd	5m
6 læs skudtørv 3rd, 2 potter mælk daglig 8rd, 2 faaer fodder og græs 3rd	14rd	
Aftægtsboligens vedligeholdelse 1 rd, pleie og tilsyn 1rd er	<u>2rd</u>	
	Er	50rd 3m 10sk
	Forhøiet	<u>5sk</u>
	Udgiør	253rd 2sk
Hertil aftægtsboligens bekostning og opførelse samt indretning	15rd	
Begge vores begravelse	<u>15rd</u>	
	Tilsammen	283rd 2sk

Skriver 2hundredede firsindstve og tre rd 2sk sølv, som bestemmer størrelsen af det stemplede papier, der til denne contract er forbrugt. Til stadfæstelse under vore navne i 2. vitterlighedsvidners overværelse. Sønderøxe den 6. november 1842. Hans Rasmussen m.f.p. sælger og aftægtsnyder. Niels Hansen m.f.p. kjøber og aftægtsnyder. Til vitterlighed A. Larsen. Søren Jensen. Læst under Hanherredernes ret løverdagen d. 7. juni 1843, hvorhos attesteres, at Niels Hansen ikke er eier af nogen bestemt deel af en gaards tilliggende i Sønderøxe, men at ifølge hans paaberaabte og de

¹ Kålstokkene.

ældre adkomstdocumenter, har en halvdeel, eiendomsberettiget til en saadan ei udstykket gaard af
hartkorn 3td 3sk og 3fjk.
C.M. Quistgaard

Obligation